

2019-11-26

Granskning av migrationsminister Morgan Johanssons (S) underlåtande att hörsamma riksdagens tillkännagivande.

Riksdagen beslutade¹ den 27 april 2017 i betänkande 2016/17:SfU17 att tillkänna för regeringen att den bör återkomma till riksdagen med ett förslag om att ge Migrationsverket direktåtkomst till vissa uppgifter hos andra myndigheter, till exempel Skatteverket. Det är av stor betydelse för att Migrationsverket ska kunna kontrollera att gällande regler för arbetskraftsinvandring efterlevs. Utskottet tillkännagav också för regeringen att den bör ge Migrationsverket i uppdrag att stärka arbetet mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring.

I Socialförsäkringsutskottets yttrande över skrivelse 75 i maj 2019², konstaterade utskottet följande.

”Vad gäller riksdagens tillkännagivande i riksdagsskrivelse 2016/17:236 om direktåtkomst för Migrationsverket till vissa uppgifter hos andra myndigheter och om uppdrag till Migrationsverket att förstärka arbetet mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring anger regeringen i sin skrivelse att frågan fortfarande behandlas bl.a. med anledning av de synpunkter som lämnats i samband med remitteringen av betänkandet Stärkt ställning för arbetskraftsinvandrare på arbetsmarknaden (SOU 2016:91). Remisstiden i detta ärende gick ut för mer än två år sedan, den 20 februari 2017. När det gäller frågan om s.k. direktåtkomst kan det vidare påpekas att det redan i utredningsbetänkandet Personuppgiftsbehandling på utlännings- och medborgarskapsområdet (SOU 2015:73) bl.a. föreslogs att Migrationsverket skulle få medges direktåtkomst till vissa uppgifter hos Skatteverket. Mot den bakgrunden och oaktat frågans komplexitet är det ytterst beklagligt att regeringen ännu inte presenterat något förslag för att tillgodose tillkännagivandet. Det har gått lång tid sedan riksdagen gjorde sitt tillkännagivande, och enligt utskottets mening är det angeläget att regeringen slutligen verkställer riksdagens beslut. Även i riksdagsskrivelse 2016/17:318 om ytterligare åtgärder för arbetskraftsinvandringen togs frågan om direktåtkomst upp, vilket visar att det är en angelägen fråga och att det är viktigt att ett förslag om detta utarbetas och läggs fram snarast.”

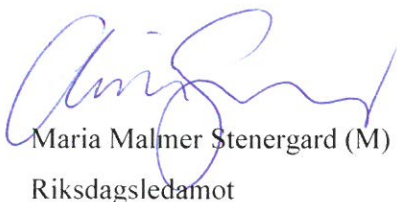
Därutöver kan nämnas att KU har uttalat att det bör höra till undantagsfallen att tillkännagivanden inte slutbehandlas inom två till tre år. Det har nu gått två och ett halvt år utan att regeringen har återkommit till riksdagen.

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/arbetskraftsinvandring_H401SfU17

² <https://data.riksdagen.se/fil/D3231B14-7D6D-4A62-AED8-EC6EE6A96D58>

Konstitutionsutskottet har vid flera tillfällen tagit upp frågan om regeringens skyldighet att följa riksdagens tillkännagivanden. I betänkande 1994/95:KU30 s. 42 underströk utskottet att utgångspunkten måste vara att det önskemål som tillkännagivandet avser bör tillgodoses. Våren 2003 uttalade utskottet (bet. 2002/03:KU30 s. 28) följande: Som konstitutionsutskottet tidigare anfört förutsätter utskottet att regeringen hör sammar riksdagens tillkännagivanden och att regeringen redovisar för riksdagen sina bedömningar om de begärda åtgärderna inte vidtas. Det bör också i det här sammanhanget nämnas att Konstitutionsutskottet i 2015/16:KU21 betonade vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att hör sammar riksdagens tillkännagivanden.

Med anledning av det ovannämnda bör Konstitutionsutskottet granska om regeringen och justitieminister Morgan Johansson (S) har brustit i sin skyldighet att följa riksdagens tillkännagivande och återrapportera till riksdagen.



Maria Malmer Stenergård (M)
Riksdagsledamot